

“Ons, over wie het einde van de eeuwen gekomen is”

Een column van Ruben Ridderhof in de krant *Israël Aktueel* was voor mij de aanleiding om dit artikel te schrijven. In het nummer van februari 2024 (40^e jaargang nr.368) schreef Ruben het volgende:

“...Hoe staat het met ons? Hoe denkt de kerk over Jezus? Hebben we Jezus ook niet ingelijfd bij het christendom? Of zien we Jezus nog echt als Jood? Verwachten we Hem met gebedskleed, gebedsriemen en schouwdraden aan zijn kleding? Verwachten we Hem in Jeruzalem? En als Hij komt, zal Hij dan weer spreken in de synagoge? Of verwachten we Hem eigenlijk bij ons in de kerk?”

Ik las dit stukje tekst (en wat er in de krant op volgde) met gemengde gevoelens. Enerzijds met instemming, anderzijds ook met droefenis. In wat hier volgt hoop ik te laten zien waarom deze gevoelens in mijn hart opkwamen.

Bekend

Op grond van de profetieën van de Bijbel mag iedere christen weten dat wanneer de beloofde Messias terug komt in heerlijkheid, Hij zal verschijnen in de stad Jeruzalem, en zich zal verbinden met zijn volk Israël. We hoeven maar enkele Bijbelpassages op te slaan om dat aan te tonen.

1. De engel Gabriël heeft tegen zijn moeder Maria gezegd: “U zult zwanger worden en een zoon baren en u zult Hem de naam Jezus geven. Hij zal groot zijn en de Zoon van de Allerhoogste genoemd worden, en God, de Heere, zal Hem **de troon van zijn vader David geven**, en Hij zal **over het huis van Jakob koning zijn** tot in eeuwigheid en aan zijn koninkrijk zal geen einde komen” (Luk.1:31-33). Over die “troon van David” was al gesproken door de profeet Jesaja (Jes.9:6), en over dat eeuwig koningschap door de profeet Nathan (2 Sam.7:12), de profeet Daniël (Dan.7:14), en de dichters van Psalm 89 en 132. Later werd er ook over gesproken in de brief aan de Hebreëen (Hebr.1:8).

2. De Here Jezus heeft tegen zijn discipelen gezegd: “Voorwaar, Ik zeg u dat u die Mij gevolgd bent, in de wedergeboorte, als de Zoon des mensen

zal zitten op de troon van Zijn heerlijkheid, **ook zult zitten op twaalf tronen en de twaalf stammen van Israël zult oordelen** (Matth.19:28, Luk.22:29-30). De twaalf apostelen zullen dus met de verheerlijkte Messias over het volk Israël gaan regeren.

3. De Here Jezus is veertig dagen na zijn opstanding opgevaren naar de hemel, vanaf de Olijfberg, in de buurt van het plaatsje Bethanië (Luk.24:50-52, Hand.1:9-12). Toen Hij uit het gezicht was verdwenen, stonden er plotseling twee boodschappers in witte kleding bij de discipelen, die tegen hen zeiden: “Galilese mannen, waarom staat u omhoog te kijken naar de hemel? Deze Jezus, Die van u opgenomen is naar de hemel, zal **op dezelfde wijze terugkomen als u Hem naar de hemel hebt zien gaan**”. Uit Zacharia 14:4 blijkt dat “op dezelfde wijze” beslist letterlijk mag worden genomen: Zijn voeten zullen eens weer staan op de Olijfberg, en dan zal Hij als het Beeld van de HEERE **voor** Zijn volk Israël en **tegen** de heidenvolken gaan strijden (Zach.14:3).

4. De profeten van Israël hebben over het messiaanse rijk gezegd dat Jeruzalem het centrum van de wereld zal worden, dat alle heidenvolken als pelgrims naar Sion zullen toegaan en dat er vanuit die stad op aarde recht zal worden gesproken. Bij Jesaja en Micha lezen we:

“Het zal in het laatste der dagen geschieden dat de berg van het huis van de HEERE vast zal staan als de hoogste van de bergen, en dat hij verheven zal worden boven de heuvels, en dat alle heidenvolken ernaartoe zullen stromen. Vele volken zullen gaan en zeggen: Kom, laten wij opgaan naar de berg van de HEERE, naar het huis van de God van Jakob; dan zal Hij ons onderwijzen aangaande Zijn wegen, en zullen wij Zijn paden bewandelen. **Want uit Sion zal de wet uitgaan, en het woord van de HEERE uit Jeruzalem.** Hij zal oordelen tussen de heidenvolken en veel volken vonnissen. En zij zullen hun zwaarden omsmeden tot ploegscharen en hun speren tot snoeimessen. Geen volk zal tegen een ander volk het zwaard opheffen. Oorlog voeren zullen zij niet meer leren” (Jes.2:2-4, Micha 4:1-4).

In Psalm 110, een psalm van David, wordt over de Messias gezegd:

“De HEERE *strekt uw machtige scepter uit vanuit Sion* en zegt: Heers temidden van uw vijanden” (Psa.110:2).

En de profeet Zacharia heeft na de Babylonische ballingschap over het messiaanse rijk geprofeteerd:

“Het zal geschieden dat al de overgeblevenen van alle heidenvolken die tegen Jeruzalem zijn opgerukt, van jaar tot jaar zullen opgaan om zich neer te buigen voor de Koning, de HEERE van de legermachten, en om het Loofhuttenfeest te vieren” (Zach.14:16).

5. Paulus heeft aan de Thessalonicenzen geschreven, dat de dag van de Heer pas komt wanneer “de afval gekomen is en de mens van de wetteloosheid, de zoon van het verderf, geopenbaard is, de tegenstander, die zich ook verheft boven al wat God genoemd of als God vereerd wordt, zodat hij als god *in de tempel van God gaat zitten* en zichzelf als god voordoet” (2 Thess.2:3-4, vgl. Dan.11:36). Over deze tegenstander, die elke vorm van godsdienst zal afschaffen en zichzelf als de enige ware god zal laten vereren, merkt de apostel vervolgens op:

“De Heere zal hem verteren door de geest van Zijn mond en hem tenietdoen door de verschijning bij zijn komst” (2 Thess.2:8).

Wanneer de Messias verschijnt in heerlijkheid, zal Hij deze tegenstander met een enkel woord, met “de adem van Zijn lippen” (Jes.11:4) uitschakelen en Gods tempel van de ultieme vorm van goddeloosheid reinigen. Uit Dan.11:45 blijkt dat de tegenstander aan zijn einde zal komen “*bij de berg van het heilig Sieraad*”, dus bij de tempelberg.

6. In één van zijn visioenen zag Johannes dat de Messias naar de aarde teruggekeerd was. Hij zegt erover: “*En ik zag, en zie, het Lam stond op de berg Sion*, en bij Hem honderdvierenveertig duizend mensen met op hun voorhoofd de naam van zijn Vader geschreven” (Openb.14:1).

7. In een later visioen werd aan Johannes getoond dat er na de duizendjarige binding van satan een opstand zal ontstaan in het

messiaanse rijk. Vanuit de vier hoeken van de aarde zullen de volken komen opzetten om “*de legerplaats van de heiligen en de geliefde stad*” te omsingelen (Openb.20:8-9). Met die geografische aanduidingen kan niets anders bedoeld zijn dan het land waarin het verlost Israël mag wonen en de stad Jeruzalem.

Uit zulke passages blijkt dat de Messias, wanneer Hij komt, als Koning zal gaan regeren over “het huis van Jakob” (= het volk Israël), en vanuit Jeruzalem zal gaan rechtspreken over de hele mensheid. Wat dit betreft kon ik met wat Ruben schreef best instemmen, en elke christen die ontzag heeft voor het profetische woord zal op dit punt met hem instemmen.

Storend

Maar er waren in de column ook dingen waaraan ik me stoorde en er werden uitspraken gedaan die me met droefheid vervulden.

Ik stoorde me in de eerste plaats aan het feit dat de opgestane Here voortdurend werd aangeduid als “Jezus”. Op mij kwam dit oneerbiedig over. Sinds zijn opstanding uit de doden is de Heere immers niet langer een vergankelijk mens. Hij is door zijn Vader bekleed met onvergankelijkheid en onverderfelijke heerlijkheid. De Schepper heeft Hem tot “Heere en Christus” gemaakt (Hand.2:36). Voor wie Hem in die hoedanigheid kennen, is Hij niet langer “Jezus”, maar: “Christus Jezus”, of: “de Here Jezus”.

Bovendien stoorde ik me aan het feit dat er in de column van speculatieve stemmingmakerij gebruik werd gemaakt. Over “een gebedskleed, gebedsriemen en schouwdraden” als tooi van onze hemelse Heer is er in de Bijbel niets te vinden. Ook lees ik in Gods Woord nergens dat Hij na zijn wederkomst zal gaan spreken in synagogen, maar kerken links zal laten liggen. Volgens de Schrift zal Hij plaatsnemen op de “troon van Zijn heerlijkheid” en als koning over de volken gaan rechtspreken (Matth.19:28,25:31).

Bedroevend

Over zulke irritaties zou ik me nog wel kunnen heenzetten, maar één enkele zin stemde me bedroefd. Ruben schreef: “Hoe staat het met ons? Hoe denkt de kerk over Jezus? *Hebben we Jezus ook niet ingelijfd bij het christendom?*” Door die laatste vraag te stellen gaf de columnist blijk van het feit, dat hij niet beseft wat de “kerk” is, de *ekklesia* die God bijeenverzamelt uit Joden en heidenen, óf dat hij zich keert tegen het onderwijs dat God in zijn Woord over die “kerk” heeft gegeven. De gemeente IS namelijk het lichaam van Christus (Rom.12:5, 1 Kor.12:12-13, 1 Kor.12:27, Efe.1:23, Efe.3:6, Kol.1:24). Niet wij hebben Jezus ingelijfd, maar God heeft ons als leden aan ons hemels Hoofd verbonden en ons bij Hém ingelijfd.

Net als veel andere hedendaagse christenen lijkt Ruben het onderwijs van Paulus volstrekt te negeren en zich te keren tegen waarheden die de “leraar van de volken” (1 Tim.2:7, 2 Tim.1:11) aan ons heeft mogen doorgeven. Maar wie het onderwijs van Paulus negeert of ontkracht heeft ook de bijzondere positie, beloften en zegeningen van Christus’ gemeente uit het oog verloren. Zo iemand weet niet meer wie hijzelf is en waar hij in Gods heilsplan staat.

Voor het volk Israël zal de Here Jezus inderdaad verschijnen als de beloofde Zoon van David, de Messias. Vanuit Jeruzalem zal Hij met ijzeren staf over de volken gaan regeren. En als “zoon van David” is Hij natuurlijk een Jood. Maar voor óns, voor wie tot het Lichaam van Christus behoren, is Hij de laatste Adam (1 Kor.15:45), het Hoofd van het Lichaam en het Begin van de nieuwe mensheid. Wij kennen Hem “niet meer naar het vlees” (2 Kor.5:16). Gelovigen uit de volken zijn “door het bloed van Christus dichtbij gekomen. Want Hij is onze vrede, die beiden [*Jood en heiden*] één gemaakt heeft. En door de tussenmuur, die scheiding maakte, af te breken, heeft Hij de vijandschap tenietgedaan, namelijk de wet van de geboden, die uit bepalingen bestond, opdat Hij die twee in zichzelf ***tot één nieuwe mens zou scheppen*** en zo vrede zou maken, en opdat Hij die beiden [*Jood en heiden*] in één lichaam met God zou verzoenen door het kruis, waaraan Hij de vijandschap gedood heeft” (Efe.2:11-16). Binnen de gemeente is er niet langer sprake van Jood en

heiden, maar van één nieuwe mensensoort. Buiten de gemeente bestaat het onderscheid tussen Jood en heiden echter nog wel, en ook in de beide toekomstige eeuwen zal het nog blijven bestaan.

De einden van de eeuwen

Nadat hij een reeks van zonden en misstappen uit de geschiedenis van Israël had beschreven, zei Paulus tegen de gemeente van Korinthe:

“Al deze dingen nu zijn hun overkomen als voorbeelden voor ons, en ze zijn beschreven tot waarschuwing voor ons, over wie het einde van de eeuwen gekomen is” (1 Kor.10:11).

De HSV biedt hier geen letterlijke weergave, want Paulus schreef niet: “HET einde van de eeuwen”, maar: “DE einden van de eeuwen” (*ta telee toon aioonoon*). Ook staat in dit vers niet, dat de Korinthiërs al in het einde van de eeuwen leefden omdat de Messias was gestorven en opgestaan. Bij oppervlakkige lezing van 1 Kor.10:11 zou je dat kunnen denken. De apostel schreef niet, dat de Korinthiërs tot het einde van de eeuwen waren gekomen. Hij zei het *omgekeerde*: de einden van de eeuwen waren over de Korinthiërs gekomen. Dat roept de vraag op, wat we moeten verstaan onder einden van de eeuwen die “op”, of “over”, de gemeente zijn gekomen.

Over de einden van de eeuwen lezen we in de Bijbel het volgende:

(i) Aan het eind van de *tegenwoordige* “boze eeuw” zal God de Geest van de genade en de gebeden uitstorten op Zijn volk Israël. Voor dat volk zal er dan een bron tot ontzondiging en reiniging ontsloten zijn (Zach.12:10-13:6). Vanaf dat moment zal God Zijn wet in hun harten schrijven. Hij zal maken dat zij in Zijn wegen wandelen en Zijn geboden onderhouden (Jes.59:20-21, Jer.31:31-34, Ezech.11:17-20; Ezech.36:24-32; Ezech.39:27-29; Joël 2:23-32; Hosea 14:4-10).

(ii) Aan het eind van de *eerste toekomstige* eeuw zullen zowel de levenden als de doden geoordeeld zijn. Voor levende mensen zal dat gericht hebben plaatsgevonden bij de komst van de Messias (Matth.25:31-

45) en tijdens Zijn op die komst volgende regering (Jes.2:4, Jes.11:3-5, Micha 4:3). Doden worden geoordeeld voor de grote witte troon, wanneer het tijdperk van de duizendjarige binding van satan geëindigd is (Openb. 20:11-15).

(iii) Aan het eind van de *tweede toekomstige* eeuw zal de Messias het koningschap overdragen aan Zijn Vader en zal God alles zijn in allen (1 Kor.15:24-28). Als laatste vijand zal de dood dan teniet zijn gedaan, dat wil zeggen: zijn afgeschaft (1 Kor.15:26). Er is volgens Paulus niet één toekomstig wereldtijdperk, maar meerdere (Efe.2:7). Uit het boek Openbaring blijkt dat twee toekomstige tijdperken elkaar zullen opvolgen: het tijdperk van de duizendjarige binding van de satan (Openb.20) en het tijdperk van de nieuwe hemel en de nieuwe aarde (Openb.21:1-22:5). Tijdens dat tweede tijdperk heerst Christus nog met de Zijnen (Openb.22:3-5) en is God dus nog niet alles in allen.

Het is opmerkelijk dat Paulus in zijn brieven aan leden van het lichaam van Christus toeschrijft wat volgens 1 Kor.15:24-28 pas aan het einde van de tegenwoordige eeuw voor Israël, en pas na verloop van twee toekomstige eeuwen voor de hele mensheid werkelijkheid zal worden. Want in Kol.3:9-11 lezen we:

“Lieg niet tegen elkaar, aangezien u de oude mens met zijn daden uitgetrokken hebt, en de nieuwe mens aangetrokken hebt, die vernieuwd wordt tot kennis, overeenkomstig het beeld van Hem Die hem geschapen heeft. Daarbij is niet Griek en Jood, besnedene en onbesnedene, barbaar en Scyth, slaaf en vrije, maar *Christus is alles en in allen*”.

En in de Galatenbrief schreef de apostel:

“U bent allen zonen van God door het geloof in Christus Jezus. Want u allen die tot Christus bent gedoopt, hebt Christus aangedaan. Daar is geen Jood of Griek, daar is geen slaaf of vrije, daar is geen man of vrouw; want *u bent allen één in Christus Jezus*” (Gal.3:26-28, Telos)

Tenslotte lezen we nog in de eerste Korinthebrief:

“Immers, wij allen zijn door één Geest tot één lichaam gedoopt, hetzij Joden hetzij Grieken, hetzij slaven hetzij vrijen, en ons allen is van één Geest te drinken gegeven” (1 Kor.12:13, Telos)

Wanneer Paulus in 1 Kor.10:11 zegt, dat de einden van de eeuwen op (of over) het lichaam van Christus zijn gekomen, dan staan die woorden in het volgende verband: Uit allerlei gebeurtenissen tijdens Israëls woestijnreis waarbij vele Israëlieten omkwamen is gebleken wat Gods afkeuring opwekt. Wij mogen deze geschiedenissen ter harte nemen, zodat we ons niet gaan gedragen als de Israëlieten die tegen God in opstand kwamen, want dan zullen we door Hem worden getuchtigd (1 Kor.10:6). Maar we mogen ervan verzekerd zijn, dat wij niet definitief ten val zullen komen, want God heeft ons beloofd, dat Hij “met de verzoeking ook de uitkomst zal geven, zodat wij die kunnen doorstaan” (1 Kor.10:13). Wij mogen, nog vóórdat het nieuwe verbond voor heel Israël van kracht geworden is, al delen in de zegeningen van dat verbond, waarbij God zelf “zijn wetten in het hart geeft en die in het verstand schrijft, en aan de zonden en wetteloosheden beslist niet meer denkt” (Hebr.10:16-17). De nieuwe mens die wij hebben aangedaan, wordt “vernieuwd tot kennis, overeenkomstig het beeld van Hem die hem geschapen heeft” (Kol.3:10).

Wie de brieven van Paulus links laat liggen, heeft van deze dingen geen weet. Zo iemand kan zich afzetten tegen het feit dat “wij, gelovigen uit de volken, Jezus hebben ingelijfd bij het christendom”, omdat hij niet begrijpt of niet wil aanvaarden dat gelovigen uit de volken door Gods Geest bij Israëls Messias zijn ingelijfd, en met Hem zijn gekruisigd (Rom.6:6, Gal.2:20), gestorven (2 Tim.2:11), begraven (Rom.6:4, Kol.2:12), opgewekt (Efe.2:6, Kol.2:13, Kol.3:1), levend gemaakt (Efe.2:5, Kol.2:13) en gezet in de hemelse gewesten (Efe.2:6). Toch is dat de positie waarin God ons heeft gesteld en waarin wij moeten blijven staan.

* * * * *